

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Munteanu Iurie Xxxxx, născut la xxxxx, originar din s. Xxxxx r-nul Xxxxx, domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 21.08.2020-10.02.2021
2. *instanța de apel*: 03.03.2021-24.03.2021
3. *instanța de recurs*: 24.06.2021 - 28.07.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 10 februarie 2021, **Munteanu Iurie Xxxxx** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Soroca din 14.02.2018 și s-a stabilit lui Munteanu I. pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani 1 (una) lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Munteanu I. în folosul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 128 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Munteanu I. fiind anterior condamnat pentru comiterea infracțiunilor de violență în familie, a manifestat în continuare un comportament agresiv față de concubina sa, Neamțu Alla, exprimat prin aplicarea violenței fizice și cauzarea de suferințe psihice. Astfel, Munteanu Iurie locuind împreună cu concubina sa, Neamțu Alla în gospodăria ultimei din s. Volovița r-nul Soroca, permanent a manifestat un comportament agresiv față de aceasta, provocându-i intenționat suferințe psihice exprimate prin înjurare, insultare, amenințări verbale, acțiuni ce au umilit partea vătămată și i-au

provocat stări de tensiune, sentimente de frică, înjosire și incapacitate de apărare, recurgând deseori și la maltratarea ultimei, cauzându-i astfel vătămări corporale, suferințe fizice și psihice.

Drept urmare, acționând cu intenție unică, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, în seara zilelor de 23.07.2020, 24.07.2020 și 27.07.2020, aflându-se la domiciliu împreună cu concubina sa, Neamțu Alla, fiind sub influența băuturilor alcoolice, a inițiat conflicte cu ultima, în cadrul cărora i-a aplicat multiple lovituri cu o bătă din lemn peste diferite părți ale corpului și o lovitură cu un cuțit de bucătărie la antebrațul drept.

Conform raportului de expertiză nr. 202029P0315 din 05.08.2020, la examinarea medico-legală a cet. Neamțu Ala, s-a determinat vătămare corporală ușoară.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Munteanu I. în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, *violența în familie, adică acțiunea intenționată, comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a provocat vătămarea ușoară a integrității corporale și a sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Grosu Igor în numele inculpatului Munteanu Iurie, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare de 3 ani 1 lună și suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite, conform prevederilor art. 90 din Codul penal, cu stabilirea unei perioade de probațiune de 5 ani.

În motivarea apelului indică:

- nu este de acord cu sentința, deoarece pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră;

- cauza penală a fost examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală;

- instanța de judecată și-a motivat respingerea cerinței părții apărării de aplicare a pedepsei condiționate prin faptul că, din partea Biroului de probațiune, n-a parvenit nici o propunere;

- instanța a reținut că, inculpatul și-a recunoscut vina integral și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, s-a căit sincer de cele comise, după săvârșirea infracțiunii, precum și în instanța de judecată, Munteanu Iurie a avut un comportament cuviincios, fapt ce atestă că, ultimul a înțeles bine urmările negative ale faptelor sale, dând încredere instanței că, asemenea cazuri nu se vor mai repeta. Instanța, de asemenea nu a ținut cont de faptul că, partea vătămată a solicitat să nu-i fie aplicată pedeapsa cu închisoare. Inculpatul a promis instanței că nu va mai comite fapte prejudiciabile;

- deși inculpatul a comis infracțiunea în stare de recidivă, ea nu este una periculoasă și aplicarea pedepsei reale o consideră neproportională faptei săvârșite și personalității inculpatului;

- inculpatul Munteanu Iurie merită să-i fie acordată încă o șansă să

demonstreze că, corectarea și reeducarea lui poate fi obținută fără izolarea lui de societate, ținând cont de concursul circumstanțelor atenuante, fiindu-i aplicată pedeapsa condiționat, prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 martie 2021, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Munteanu Iurie și a făcut o încadrare juridică justă a acțiunilor acestuia în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a menționat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a luat în considerație circumstanțele cauzei, faptul că inculpatul anterior a mai fost condamnat de mai multe ori pentru acte de violență în familie asupra concubinei sale Neamțu Alla, fiind condamnat ultima dată prin sentința Judecătoriei Soroca Sediul Central din 21.08.2020, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, dar nu a stat pe calea corijării și la scurt timp, din nou, cu intenție a comis o altă infracțiune de violență în familie, în privința concubinei sale, în perioada de probațiune stabilită.

Instanța de apel a constatat, că în speță nu există temei legal pentru casarea sentinței în latura aplicării pedepsei, deoarece la soluționarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art. 61, 75 Cod penal, privitor la scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Instanța de judecată a stabilit inculpatului pedeapsa nominalizată cu executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare, ținând cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia și constatând că lipsesc circumstanțele prevăzute de art. 90 alin. (1) Cod penal și astfel nu este posibil de a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În opinia instanței de apel, instanța de fond la stabilirea pedepsei a luat în considerație circumstanțele cauzei, precum și faptul că, inculpatul anterior a mai fost condamnat pentru infracțiuni de violență în familie, în fiecare caz partea vătămată fiind concubina sa Neamțu Alla, că în privința lui anterior au fost stabilite pedepse prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, prin ce se atestă că, nu a înțeles urmările negative ale faptei sale, nu este la prima sa abatere de la lege, fiind o persoană predispusă la comiterea infracțiunilor.

Instanța de apel a conchis, că instanța de fond în partea descriptivă a sentinței, a motivat aplicarea pedepsei sub formă de închisoare și neconstatarea temeiurilor de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, din ce considerente

afirmațiile invocate în apelul declarat de avocatul Grosu Igor, în acest aspect sunt lipsite de temei și nu pot fi reținute.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat că, pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, nu va fi corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptelor comise de inculpat și circumstanțelor cauzei, nu poate fi considerată adecvată și nu va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale, la părerea instanței de apel corectarea inculpatului este posibilă numai în condițiile izolării de libertate, din care considerente apelurile declarate sunt nefondate.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar declarat de către avocatul Palade R. în numele inculpatului, care solicită casarea parțială a acesteia, în partea aplicării pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Munteanu I. să-i fie stabilită o pedeapsă, cu aplicarea art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- instanța de apel urma să țină cont de toate circumstanțele cauzei invocate și de apărător în cererea de apel și anume situația familială a inculpatului, faptul că a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, lipsa prejudiciului, partea vătămată l-a iertat și nu dorește ca inculpatul să fie privat de libertate, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală;

- instanțele de fond urmau să aplice în privința inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării, ce nu ar veni în contradicție cu prevederile art. 90 alin. (1) și art. 90¹ Cod penal, ori pentru faptul că, acesta a comis o infracțiune mai puțin gravă, aplicarea celei mai aspre pedepse nu ar avea un impact pozitiv asupra corijării acestuia, având în vedere persoanele condamnate, inclusiv repetat și se dețin în penitenciar, pentru diferite categorii de infracțiuni;

- instanța de apel incorect a ajuns la concluzia privind faptul că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă numai fiind izolat de societate, nemotivând suficient imposibilitatea aplicării unei alte pedepse solicitate de către partea apărării, ori aplicarea celei mai aspre pedepse pentru o persoană poate genera un sentiment de nedreptate, iar scopul pedepsei penale nu va fi atins.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală. Instanța și-a argumentat suficient soluția în partea pedepsei, ținând cont în deplină măsură de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Așadar, în prezenta speță, în recursul declarat, avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, solicită să-i fie stabilită inculpatului o pedeapsă, cu aplicarea art. 90 Cod penal, semnalând astfel temeiul de casare a hotărârii instanței de apel, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *s-au aplicat pedepse individualizate, contrar prevederilor legale*.

În același timp, Colegiul penal constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte și v-a examina recursul prin prisma prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, reieșind din faptul că recurentul, de fapt, nu este de acord cu aplicarea pedepsei reale sub formă de închisoare, în privința inculpatului.

Analizând temeiul invocat pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că în prezenta speța nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Așadar, Colegiul penal reține, că inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii contra familiei și minorilor, prevăzută de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Sancțiunea art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, prevede pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de pînă la 3 ani, calificându-se conform art. 16 Cod penal, ca infracțiune mai puțin gravă.

Instanța de recurs reține, că prima instanță a stabilit inculpatului în temeiul art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, iar în baza art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Soroca din 14.02.2018 și s-a stabilit lui Munteanu I. pedeapsa definitivă de 3 (trei)

ani 1 (una) lună închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, soluție menținută de instanța de apel.

Reieșind din textul hotărârii instanței de apel, se reține că, această instanță just a reținut faptul, că în speță nu există temei legal pentru casarea sentinței în latura aplicării pedepsei, deoarece la soluționarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61, 75 Cod penal, privitor la scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Totodată, la stabilirea pedepsei, au fost luate în considerație circumstanțele cauzei, precum și faptul că, inculpatul anterior a mai fost condamnat pentru infracțiuni de violență în familie, în fiecare caz partea vătămată fiind concubina sa Neamțu Alla, că în privința lui anterior au fost stabilite pedepse prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, prin ce se atestă că, nu a înțeles urmările negative ale faptei sale, nu este la prima sa abatere de la lege, fiind o persoană predispusă la comiterea infracțiunilor.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal consideră că în prezenta cauză, instanța de apel întemeiat a stabilit că, personalitatea inculpatului care anterior a mai fost în conflict cu legea, nu prezintă garanțiile unei conduite, ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență, or dânsul nu a stat pe cale corectării și reeducării, nu a tras concluziile necesare și a continuat să comită infracțiuni, astfel instanța de apel just a concluzionat că, nu s-a stabilit temei de atenuare a pedepsei inculpatului, care a comis crima, în cazul dat, în perioada de probațiune stabilită anterior, fapt ce denotă că pedeapsa stabilită anterior nu a fost suficientă pentru conștientizarea de către inculpat a faptelor comise și ultimul nu a dat dovadă de corectare, în aspectul dat fiind aplicate prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal.

La fel, Colegiul penal relevă, că conform art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.*

Deci, o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea

faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecătăii, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În contextul dat, instanța de recurs, totuși precizează, că prin îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru aplicarea prevederilor alin. (1) art. 90 Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Ținând cont însă, de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal consideră întemeiate considerentele instanței de apel că, în prezenta cauză, inculpatului urmează a-i fi aplicată pedeapsă reală cu închisoare, deoarece nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, sau suspendarea parțială a executării pedepsei, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite, ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență. Astfel, instanța de recurs nu poate neglija faptul, că anterior inculpatul a mai săvârșit infracțiuni, astfel se atestă că comiterea infracțiunilor, pentru inculpatul Munteanu I. a devenit o deprindere, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca acesta să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a menținut sentința, prin care inculpatului i-a fost aplicată pedeapsă cu închisoare, cu executarea reală a acesteia.

Ce ține de argumentul recurentului precum că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, inculpatul a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, lipsa prejudiciului, partea vătămată l-a iertat și nu dorește ca inculpatul să fie privat de libertate, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Colegiul penal reține că, circumstanțele în cauză, nu sunt suficiente, la caz, de a aplica o pedeapsă mai blândă inculpatului.

În atare împrejurări, Colegiul penal consideră, că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală,

deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului Munteanu I., a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Munteanu Iurie Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 28 iulie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Timofti Vladimir